

### **Секція 3. Соціальне підприємництво за умов співпраці громадських та неурядових організацій**

**Банищиков П.Г.**

*к.е.н., доцент, професор кафедри стратегії підприємств  
ДВНЗ «Київський національний економічний університет  
імені Вадима Гетьмана»*

**Паздрій В.Я.**

*к.е.н., доцент кафедри стратегії підприємств ДВНЗ «Київський  
національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»*

**Урамова А.В.**

*Студентка,  
ДВНЗ «Київський національний економічний університет  
імені Вадима Гетьмана»*

#### **Досвід запровадження дисципліни «Соціальне підприємництво» з використанням практично орієнтовного підходу до формування компетентностей через реалізацію проектів**

Завданнями сучасної підприємницької освіти у ВНЗ є, по-перше, надання студентові всіх можливостей для самореалізації в підприємстві, по-друге, творення власне українського, прогресивного й ефективного підприємницького менталітету[1]. Дисципліна «Соціальне підприємництво» сприяє реалізації вказаних завдань, а отже, відіграє важливу роль у підготовці майбутнього підприємця.

У західній економічній літературі соціальний підприємець розглядається як «агент змін у соціальному секторі, який діє через місію створення й підтримки соціальної цінності кожної людини, визначення та постійний пошук нових можливостей для здійснення цієї місії, постійного процесу інновації, сприйняття та навчання, незважаючи на обмеженість наявних ресурсів,

відповідальності перед тими, з ким працює, та за наслідки своєї діяльності» [2]. Питання соціальних змін та активної участі в них корпоративного сегменту в сучасних вітчизняних реаліях є першочерговим. Отже, соціальне підприємництво має стати невід'ємною частиною підготовки підприємця в економічному ВНЗ. Значення дисципліни «Соціальне підприємництво» для підготовки майбутнього підприємця полягає в тому, що вона не лише ознайомлює студентів із сутністю соціального підприємництва, формує теоретичні і прикладні навички його ведення, а й дає уявлення про вирішення соціальних проблем за допомогою бізнесу в цілому.

Дисципліна «Соціальне підприємництво» передбачає формування теоретичних основ, умінь і навичок зі створення соціальних підприємств, що відображає сучасні тренди ведення підприємницької діяльності. Навчальна дисципліна «Соціальне підприємництво» знайомить студентів із специфікою відкриття соціальних підприємств і їх місце серед інших видів діяльності, що формує початкову уяву про підходи до реалізації соціального підприємництва, а також дозволяє зрозуміти його місце і значення серед інших видів діяльності. Таким чином, послідовний цільовий виклад основних питань курсу допоможуть студентам другого курсу отримати теоретичні і прикладні навички у веденні соціального підприємництва

Вивчення соціального підприємництва у ВНЗ формує цілу низку необхідних майбутньому суб'єкту підприємницької діяльності компетенцій, включаючи вміння виявляти проблеми, визначати цілі, оцінювати альтернативи, обирати оптимальний варіант, оцінювати результати та наслідки прийнятого управлінського рішення. Завдяки даній дисципліні студент може навчитися приймати ефективні рішення, у т. ч. в умовах невизначеності та ризиків.

Набуваються цінні навички комунікації, групової роботи, аналізу, проектування й управління проектами. Формується вміння ефективно виконувати взяті на себе обов'язки, своєчасно отримувати якісні результати, виявляти ризики й управляти бюджетом.

Студентами II курсу у навчальному 2017/2018 році було реалізовано соціально направлений проект організації ярмарки з продажу хлібо-булочних виробів (пончиків з начинками) для збору коштів для дітей з інвалідністю. Була використана спрощена бізнес-модель, коли придбаний товар у постачальника, а продано з відповідним сервісом і націнкою.

Для реалізації соціального проекту було надано інвестицій у розмірі 2000 грн., а в першому корпусі та в гуртожитках КНЕУ адміністрацією було надано дозволи й необхідний інвентар (столи, стільці) та виділено місця для продажу товару. Адміністрація гуртожитків всіляко сприяла і намагалася максимально задовольнити всі прохання студентів. Загальна сума чистого прибутку з урахуванням благодійних внесків становила 2505 грн, що було передано у відповідний фонд. Робота студентів у реальному проекті дозволяє студентам отримати такі важливі компетентності як: здатність аналізувати, проектувати та здійснювати міжособистісні, групові та організаційні комунікації, здатність приймати участь в проектуванні організаційних дій, вміння ефективно виконувати обов'язки тощо.

Загалом, соціальне підприємництво - розповсюджений метод ведення бізнесу в зарубіжних країнах, та ще не зовсім відомий та не має особливої підтримки уряду в Україні. Ця дисципліна є новою для Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана. Але вже зараз викладачі надають широкий спектр сучасної інформації, яку складно знайти в Інтернеті. Ця дисципліна, за словами самих студентів, насамперед розвинула почуття командного духу, хоч це і складно, бо у всіх різне бачення, але дуже є важливим той аспект, що треба прийти до єдиної думки. По-друге, сформувала уявлення про соціальне підприємництво. Це підприємство з людським обличчям. Це саме те, що хоче бачити в Україні сучасна молодь, тому нам так сподобалася ця дисципліна. Цікаво було реалізовувати проект, саме те почуття, що студент може чимось допомогти і надає йому крила.

### Список використаних джерел:

1. Романовський О.О. Шляхи впровадження інновацій, підприємництва та підприємницької освіти в системі національної освіти України :Монографія. – Вінниця, Нова Книга : 2010. – 416 с.
2. Dees G. TheMeaningofSocialEntrepreneurshipElectronicresource] / G. Dees. – Durham : Duke University, 2001. – Modeofaccess: <http://www.labforculture.org/en/resourcesfor-research/contents/research-in-focus/social-entrepreneurship/research-mapping/the-meaning-of-social-entrepreneurship>. – Titlefromthescreen.

**Бортнікова Л. П.**

*кандидат економічних наук, доцент кафедри політичної економії*

*ДВНЗ «Київський національний економічний університет*

*імені Вадима Гетьмана»*

### **Державна підтримка розвитку соціального підприємництва в Україні**

Соціальне підприємництво сприяє зростанню національного багатства та ефективності використання економічних ресурсів, оскільки воно спирається на невикористані приватним підприємництвом або державними програмами матеріальні і людські ресурси. По-перше, вони збільшують рівень соціалізації певних прошарків населення, які фактично виключені із суспільного життя з різних причин. По-друге, воно розвиває ініціативу і відповідальність людей за рамками звичайного бізнесу.

Соціальне підприємництво (далі – СП), по-перше, СП ґрунтується на соціальних проектах, які охоплюють наступні верстви населення: безробітні, бідні, інваліди, молоді сім'ї, домогосподарки, одинокі матері, юнаки, діти, пенсіонери, ветерани війни, колишні в'язні, наркомани, психічно хворі. По-друге, СП має досить вузьку галузеву сегментацію, охоплюючи побутову сферу, а також деякі галузі виробничої сфери. По-третє, СП тісно переплетено з